

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
TRANSPORTO LENGVATŲ
ĮSTATYMAS**

2000 m. kovo 30 d. Nr. VIII-1605
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato asmenų, kuriems teikiamos važiavimo keleiviniu transportu lengvatos, kategorijas, lengvatų rūšis, išlaidų keleiviniam transportui kompensavimą ir vežėjų negautų pajamų, susijusių su lengvatų teikimu, atlyginimo tvarką bei šaltinius.

2. Šis įstatymas privalomas visiems vežėjams nepaisant jų nuosavybės formos.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Vežėjas** – įmonė, įregistruota įstatymų nustatyta tvarka ir turinti teisę vežti keleivius bei bagažą.

2. **Tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusai** – kelių transporto priemonės, vežančios keleivius pagal patvirtintus tvarkaraščius nustatytais maršrutais daugiau kaip per dvių savivaldybių (neįskaitant miestų savivaldybių) teritorijas.

3. **Vietinio (miesto) reguliaraus susisiekimo autobusai ir troleibusai** – kelių transporto priemonės, vežančios keleivius pagal patvirtintus tvarkaraščius miesto maršrutais, kuriuos nustato savivaldybės.

4. **Vietinio (priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusai** – kelių transporto priemonės, vežančios keleivius pagal patvirtintus tvarkaraščius nustatytais priemiestiniais maršrutais ne daugiau kaip per dvių gretimų savivaldybių (neįskaitant miestų savivaldybių) teritorijas.

5. **Keleiviniai traukiniai** – Lietuvos vietinio ir tarptautinio susisiekimo traukiniai:

1) **vietinio susisiekimo traukiniai** – paprastieji ir greitieji keleiviniai traukiniai, kursuojantys Lietuvos Respublikos teritorijoje;

2) **tarptautinio susisiekimo traukiniai** – keleiviniai traukiniai, vežantys keleivius į kitas valstybes.

6. **Reguliaraus susisiekimo laivai ir keltai** – vidaus vandenų transporto priemonės, vežančios keleivius miesto, priemiestiniais ir tarp miestiniais maršrutais pagal patvirtintą tvarkaraštį.

7. **Lengvieji automobiliai taksi** – keleiviams ir bagažui vežti skirtos kelių transporto priemonės, turinčios ne daugiau kaip 9 sėdimas vietas, įskaitant vairuotojo vietą, įrengtą taksometrą bei atpažinimo ženklą – plafoną ir atitinkančios lengviesiems automobiliams taksi keliamus techninius reikalavimus.

8. **Maršrutiniai taksi** – kelių transporto priemonės, turinčios nuo 6 iki 17 sėdimų vietų, įskaitant vairuotojo vietą, ir atpažinimo ženklą – plafoną, vežančios keleivius tik sėdimose vietose pagal patvirtintus tvarkaraščius nustatytais vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo maršrutais, paimančios ir išleidžiančios keleivius stotelėse arba kitose jų pageidaujamos vietose, kur nedraudžia sustoti Kelių eismo taisyklės.

9. **Bendrojo lavinimo mokyklos** – darželiai-mokyklos, pradinės, pagrindinės, jaunimo, vidurinės mokyklos, gimnazijos, tarptautinio bakalaureato mokyklos, specialiosios, internatinės, specialiosios internatinės, sanatorinės internatinės mokyklos, vaikų globos namai, specialieji vaikų globos ir auklėjimo namai.

10. **Profesinio mokymo įstaigos** – profesinės mokyklos ir specializuotos (reabilitacinės) profesinės mokyklos (centrai), įgyvendinančios pagrindinį profesinį mokymą.

11. **Aukštesniosios mokyklos** – aukštesniosios mokyklos, konservatorijos.
12. **Aukštosios mokyklos** – universitetai, akademijos, seminarijos, institutai, kolegijos.
13. **Papildomo ugdymo įstaigos** – meno (muzikos, dailės, choreografijos), sporto, kalbų, technikos bei kitokio profilio mokyklos ir centrai.

ANTRASIS SKIRSNIS

LENGVATŲ RŪŠYS IR ASMENŲ, KURIEMS JOS TEIKIAMOS, KATEGORIJOS

3 straipsnis. Lengvatų rūšys ir jų taikymo sritys

1. Lietuvos Respublikoje teikiamos šios transporto lengvatos:
 - 1) teisė važiuoti nemokamai;
 - 2) teisė įsigyti važiavimo bilietą su nuolaida;
 - 3) teisė į transporto išlaidų kompensaciją.
2. Lengvatos, nustatytos šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose, teikiamos važiuojant tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais, vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais ir troleibusais, keleiviniais traukiniais (2 ir 3 klasės sėdimuose vagonuose, kai keleivio kelionės pradinė ir galinė stotys yra Lietuvos Respublikos teritorijoje) bei reguliaraus susisiekimo laivais ir keltais. Šios lengvatos netaikomos važiuojant lengvaisiais automobiliais taksi ir maršrutiniais taksi.

4 straipsnis. Teisė važiuoti nemokamai

1. Kiekvienam keleiviui suteikiama teisė nemokamai vežtis vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais ir troleibusais, tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais, keleiviniais traukiniais, reguliaraus susisiekimo laivais ir keltais du vaikus iki 7 metų neužimant atskiros sėdimos ar miegamos vietos.
2. Teisė važiuoti keleiviniu transportu nemokamai suteikiama keleivinį transportą kontroliuojantiems pareigūnams Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

5 straipsnis. Teisė įsigyti važiavimo bilietą su nuolaida

1. Teisę įsigyti vienkartinį važiavimo tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais, keleiviniais traukiniais bei vienkartinį arba mėnesinį vardinį važiavimo vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais ir troleibusais, reguliaraus susisiekimo laivais ir keltais bilietą su 80 procentų nuolaida turi vaikai invalidai, I grupės invalidai, į Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytą sąrašą įrašytomis ligomis sergantys asmenys, kuriems gydyti nuolat reikalinga hemodializė, bei juos lydintys asmenys (vienam asmeniui – vienas lydintysis), taip pat pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijoms dalyviai – kariai savanoriai, sukakę 70 metų ir vyresni.
2. Teisę įsigyti vienkartinį važiavimo tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais, keleiviniais traukiniais bei vienkartinį arba mėnesinį vardinį važiavimo vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais ir troleibusais, reguliaraus susisiekimo laivais ir keltais bilietą su 50 procentų nuolaida turi:
 - 1) II grupės invalidai;
 - 2) pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijoms dalyviai – kariai savanoriai, jaunesni nei 70 metų, ir laisvės kovų dalyviai;
 - 3) nuo 1939–1990 metų okupacijų nukentėję asmenys – politiniai kaliniai ir tremtiniai bei buvę getų, koncentracijos ar kitokio tipo prievartinių stovyklų kaliniai;
 - 4) Lietuvos Respublikos nepriklausomybės gynėjai, tapę invalidais dėl 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos;
 - 5) žuvusių Lietuvos Respublikos nepriklausomybės gynėjų šeimų nariai, nukentėję nuo 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos;
 - 6) asmenys, sukakę 70 metų ir vyresni.

3. Teisę įsigyti vienkartinį arba mėnesinį važiavimo keleiviniais traukiniais bilietą su 50 procentų nuolaida turi aukštųjų ir aukštesniųjų mokyklų dieninių skyrių studentai bei profesinio mokymo įstaigų dieninių skyrių moksleiviai, važiuojantys nuo rugsėjo 1 d. iki liepos 1 d.

4. Teisę įsigyti vienkartinį važiavimo tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais, keleiviniais traukiniais, reguliaraus susisiekimo laivais ir keltais bilietą su 50 procentų nuolaida suteikiama vežamiems vaikams nuo 7 iki 10 metų.

5. Keleiviui, vežančiam keletą vaikų iki 7 metų tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais, vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais ir troleibusais, keleiviniais traukiniais, reguliaraus susisiekimo laivais ir keltais, suteikiama teisė trečiajam ir kitiems vaikams iki 7 metų įgyti vienkartinį važiavimo bilietą su 50 procentų nuolaida.

6. Aukštųjų ir aukštesniųjų mokyklų dieninių skyrių studentai, dieninių bendrojo lavinimo mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų moksleiviai turi teisę įsigyti važiavimo vietinio (miesto) reguliaraus susisiekimo autobusais ir troleibusais bilietą su šiomis nuolaidomis:

- 1) 80 procentų – įsigyjantiems mėnesinį vardinį važiavimo bilietą;
- 2) 50 procentų – įsigyjantiems vienkartinį važiavimo bilietą.

7. Savivaldybės savo nustatyta tvarka gali papildomai leisti įsigyti važiavimo bilietą su nuolaida ir kitų kategorijų asmenims, taip pat įsigyti važiavimo bilietą su nuolaida tam tikromis savaitės dienomis ar paros valandomis. Su šiomis lengvatomis susijusias išlaidas savivaldybės kompensuoja iš savo biudžeto lėšų.

6 straipsnis. Važiavimo išlaidų kompensavimas moksleiviams, vaikų globos įstaigų gyventojams ir studentams

1. Savivaldybės, kurių teritorijoje yra švietimo įstaigos, savo nustatyta tvarka kompensuoja visas važiavimo išlaidas:

1) kaime gyvenantiems bendrojo lavinimo mokyklų, profesinio mokymo įstaigų ir papildomo ugdymo įstaigų moksleiviams, šių mokyklų ar įstaigų darbo dienomis važiavusiems į mokyklą ar įstaigą iki 30 km ir atgal moksleivio pažymėjime nurodytu maršrutu vietinio (priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais, tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais, keleiviniais traukiniais bei reguliaraus susisiekimo laivais ir keltais; papildomo ugdymo įstaigų moksleiviams ši lengvata taikoma ir ne darbo dienomis;

2) vaikų globos namuose, specialiuosiuose vaikų globos ir auklėjimo namuose gyvenantiems našlaičiams ir likusiems be tėvų globos vaikams, internatinių bei kitų bendrojo lavinimo mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų bendrabučiuose gyvenantiems moksleiviams, važiavusiems moksleivio pažymėjime nurodytu maršrutu vietinio (priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais, tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais, keleiviniais traukiniais bei reguliaraus susisiekimo laivais ir keltais.

2. Aukštųjų ir aukštesniųjų mokyklų dieninių skyrių studentams bei profesinių mokymo įstaigų dieninių skyrių moksleiviams važiavimo tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais nuo rugsėjo 1 d. iki liepos 1 d. išlaidas iki 50 procentų šios mokyklos ir mokymo įstaigos gali kompensuoti pagal steigėjų nustatytą tvarką.

7 straipsnis. Teisė į transporto išlaidų kompensaciją

1. Invalidai, turintys sutrikusią judėjimo funkciją, turi teisę:

1) kiekvieną mėnesį gauti 0,25 minimalaus gyvenimo lygio (MGL) dydžio transporto išlaidų kompensaciją;

2) vieną kartą per 6 metus gauti iki 32 MGL dydžio specialių lengvųjų automobilių įsigijimo ir jų techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją, jeigu šie asmenys gali patys vairuoti šiuos lengvuosius automobilius.

2. Kompensacijos, nustatytos šio straipsnio 1 dalyje, mokamos iš valstybės biudžeto.

3. Transporto išlaidų kompensacijų mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

TREČIASIS SKIRSNIS VEŽĖJŲ NEGAUTŲ PAJAMŲ ATLYGINIMO TVARKA IR ŠALTINIAI

8 straipsnis. Vežėjų negautų pajamų atlyginimo tvarka ir šaltiniai

Vežėjų negautos dėl važiavimo keleiviniu transportu lengvatų pajamos atlyginamos pagal su jais sudarytas sutartis iš valstybės ir savivaldybių biudžetų Vyriausybės nustatyta tvarka:

1) dėl važiavimo keleiviniais traukiniais lengvatų, nustatytų šio įstatymo 5 straipsnio 1–5 dalyse, – iš valstybės biudžeto;

2) dėl važiavimo reguliaraus susisiekimo laivais ir keltais lengvatų, nustatytų šio įstatymo 5 straipsnio 1, 2, 4 ir 5 dalyse, – iš savivaldybių, kuriose įregistruotos šių vežėjų įmonės, biudžetų;

3) dėl važiavimo tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais lengvatų, nustatytų šio įstatymo 5 straipsnio 1, 2, 4 ir 5 dalyse, iki 2000 m. gruodžio 31 d. – iš savivaldybių, kuriose įregistruotos šių vežėjų įmonės, biudžetų, nuo 2001 m. sausio 1 d. – iš valstybės biudžeto;

4) dėl važiavimo vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais ir troleibusais lengvatų, nustatytų šio įstatymo 5 straipsnio 1, 2, 5 ir 6 dalyse, – iš savivaldybių, išdavusių šiems vežėjams leidimus vežti keleivius vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais ir troleibusais, biudžetų;

5) dėl važiavimo vietinio (priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais, vežančiais keleivius per dvių gretimų savivaldybių, iš kurių viena yra didžiųjų miestų – Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio ir Alytaus – savivaldybę, teritorijas, – iš miesto ir apie jį esančios savivaldybės biudžetų solidariai pagal tarpusavio susitarimą.

KETVIRTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

9 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2000 m. gegužės 1 d., išskyrus 7 straipsnio 1 dalį, kuri įsigalioja nuo 2001 m. sausio 1 d.

10 straipsnis. Įstatymo įgyvendinimo tvarka

Vyriausybė iki 2000 m. balandžio 30 d. nustato šio įstatymo įgyvendinimo tvarką.

11 straipsnis. Atsakomybė už šio įstatymo pažeidimus

Asmenys, pažeidę šio įstatymo reikalavimus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

12 straipsnis. Teisės akto pripažinimas netekusiu galios

Įsigaliojus šiam įstatymui, netenka galios Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl važiavimo keleiviniu transportu lengvatų ir kai kurių kategorijų pareigūnų, tarnautojų bei kitų asmenų važiavimo keleiviniu transportu išlaidų kompensavimo tvarkos“ (Žin., 1995, Nr. [87-1954](#), Nr. [107-2399](#); 1997, Nr. [117-3014](#); 1999, Nr. [60-1958](#)).

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

REPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS